

[Arbejdsministeren]

se og udformning. Jeg vil herom nærmere oplyse:

Forslaget til loven om Arbejdsmarkedets Tillægspension (ATP) blev i sin tid udarbejdet i nært samarbejde med arbejdsmarkedets parter i Tillægspensionsudvalget af 1963, hvis forslag blev fremsat uændret bortset fra enkelte formelle ændringer.

Efter ATP-loven er ATP som foreslået organiseret som en selvstændig selvejende institution, der ikke modtager noget tilskud fra det offentlige, og hvis midler derfor udelukkende hidrører fra de indbetalte bidrag og det indvundne udbytte deraf.

I overensstemmelse med Tillægspensionsudvalgets indstilling blev ATP endvidere opbygget på forsikringsmæssige principper med opbygning af de nødvendige reserver til at imødegå de fremtidige pensionsforpligtelser, og således at pensionernes størrelse står i forhold til de indbetalte bidrag, dvs. i forhold til længden af den pågældendes tilknytning til arbejdsmarkedet som aktivt (betalende) ATP-medlem. Inden for den økonomiske ramme (bidragenes størrelse), som der var opnået enighed om med arbejdsmarkedets parter, var det i øvrigt synspunktet i Tillægspensionsudvalget, at tillægspensionen rettest måtte begrænses til egenpension i form af alderspension fra det 67. år.

Det lovforslag, der i sin tid blev fremsat om ATP, byggede derfor på fuld ligestilling mellem kvinder og mænd, gifte og ugifte, dvs. ens bidrag for beskæftigelse af samme varighed og ens beregnet egenpension. Lovforslaget indeholdt følgelig heller ikke regler om ydelse af nogen form for efterladtepension til ægtefæller, børn eller andre arvinger eller om tilbagebetaling til disse af de indbetalte bidrag til ATP i tilfælde af lønmodtagerens død før ATP-pensionsalderen eller efter kort tids modtagelse af ATP-pension.

Under lovforslagets behandling i folketinget blev der imidlertid fra nogle partiers side rejst spørgsmål om eventuel ydelse af ATP-enkepension. Resultatet af forhandlingerne herom blev et ændringsforslag fra arbejdsministeren om indsættelse af bestemmelser om ydelse af en begrænset enkepension under snævre betingelser og indtil videre uden betaling af forhøjet bidrag til dækning heraf. Ved en ændring af ATP-loven af 12. april 1978 blev reglerne om ATP-enkepension udvidet til at omfatte enkemænd. Der ydes her-

efter ATP-ægtefællepension af samme størrelse som den hidtidige ATP-enkepension, dvs. med halvdelen af den afdøde tilkommende ATP-pension og under samme snævre betingelser (den efterlevende ægtefælle skal være fyldt 62 år og den afdøde have opnået mindst 10 års anciennitet i ATP, ægteskabet skal have været 10 år, og ægtefællepensionen bortfalder, hvis den efterlevende selv er berettiget til egenpension med et større beløb).

Efter ATP-loven er der således ikke tale om en generel ægtefællepensionsordning. Bl.a. vil betingelsen om bortfald af ATP-ægtefællepensionen, hvis den efterlevende ægtefælles egenpension udgør et større beløb, jo bevirke, at den længstlevende ikke vil kunne oppebære ATP-ægtefællepension efter det 67. år, såfremt vedkommendes egen anciennitet overstiger halvdelen af den afdødes anciennitet. Navnlige for mændenes vedkommende vil den nævnte betingelse være ensbetydende med, at de efter det fyldte 67. år sjældent vil være berettiget til ATP-ægtefællepension.

Ved gennemførelsen af ATP-loven var der bred enighed om, at ATP-ordningen ikke skulle have karakter af en opsparingsordning for de enkelte medlemmer med en deraf følgende ret for efterlevende ægtefælle og/eller øvrige arvinger til at få indbetalte bidrag tilbagebetalt, hvis pensionsudbetaling ikke er blevet aktuel, men at ATP-ordningen som anført skulle organiseres som en forsikringsordning, bl.a. hvilende på, at indbetalte bidrag fra dem, der dør før opnåelsen af ATP-pensionsalderen eller kort derefter, skal indgå i ATP-fondens midler og komme de øvrige ATP-pensionister til gode.

På denne baggrund har jeg ikke under overvejelse at søge ATP-loven ændret med henblik på at tilvejebringe hjemmel for tilbagebetaling af indbetalte ATP-bidrag – med eller uden renter – til den efterlevende ægtefælle i tilfælde, hvor en eller flere af de gældende betingelser for udbetaling af ATP-ægtefællepension ikke er opfyldt.

Det tilføjes, at der ej heller har været rejst spørgsmål om ændring af ATP-loven i den angivne retning af arbejdsmarkedets parter, hvis repræsentanter, bortset fra formanden, udgør ATPs repræsentantskab og bestyrelse.